

**Силабус курсу
ПРАКТИКА З ФАХУ
(науково-дослідна)**

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 033 Філософія

Освітньо-професійна програма «Аналітика суспільних процесів»

Кількість кредитів – 6

Рік підготовки, семестр – IV рік, VIII семестр

Компонент освітньої програми: нормативна

Дні занять: визначено графіком практики

Консультації: Очні консультації: вівторок: 14.10-16.10,

Онлайн-консультації: у Viber групі курсу кожного дня з 16-00 до 17-00.

Мова викладання: українська

Керівник курсу: (загальний методист)	Кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук – Морська Наталія Львівна
Контактні телефони викладача:	380672864250
E-mail викладача:	morska_nataliia@tnpu.edu.ua
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/history/morska-natal-ya-lv-vna.php?clear_cache=Y

Анотація науково-дослідної практики з фаху:

Науково-дослідна практика з фаху є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Аналітика суспільних процесів» спеціальності 033 «Філософія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки. Науково-дослідна практика з фаху є невід'ємною складовою процесу професійної підготовки майбутніх бакалаврів філософії та аналітиків суспільних процесів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти і має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок та вмінь здійснення самостійної науково-дослідної роботи. На науково-дослідну практику з фаху відводиться дванадцять кредитів ЄКТС – 360 год. Тривалість практики: вісім тижнів, яка проводиться для студентів четвертого курсу у восьмому семестрі. Науково-дослідна практика з фаху відбувається перед захистом кваліфікаційної (бакалаврської) роботи і фактично є завершальним етапом у її написанні та оформленні. Основним результатом проходження науково-дослідної практики з фаху є завершена кваліфікаційна (бакалаврська) робота і підготовка до її відкритого захисту.

Метою науково-дослідної практики з фаху є підготовка глибоко мислячого фахівця, який володіє основами теорії науки і творчої аналітичної діяльності, практичними навичками збору, опрацювання та аналізу даних, результатів наукових досліджень, здатного генерувати ідеї, володіти нахилами і здібностями до наукових повідомлень й прогнозів та здійснювати аналітичні дослідження у сфері суспільних процесів.

Цілями науково-дослідної практики з фаху є: формування і розвиток професійних знань у галузі філософії, закріплення набутих теоретичних знань із освітніх компонентів освітньо-професійної програми; оволодіння необхідними професійними компетентностями за фахом аналітика суспільних процесів; здійснення аналітичного дослідження в межах кваліфікаційної роботи; збір та аналіз фактичного матеріалу для якісного підготування випускової кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.

Основні завдання науково-дослідної практики з фаху: оволодіння сучасною методологією наукового дослідження; закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення освітніх компонентів освітньо-професійної програми; оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та оброблення наукової інформації; уміння проводити аналітичне дослідження; оволодіння вміннями викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей; формування уявлень про сучасні інформаційні технології наукової інформації; формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності майбутніх бакалаврів філософії.

Зміст «Науково-дослідної практики з фаху» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 033 «Філософія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також відповідно до профілю освітньо-професійної програми «Аналітика суспільних процесів» та «Положення про організацію і проведення практики студентів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка».

Зміст науково-дослідної практики з фаху визначається загальною концепцією підготовки за спеціальністю 033 «Філософія» освітньо-професійної програми «Аналітика суспільних процесів» і включає в себе освітню, виховну, пізнавальну, практичну і дослідницьку діяльність майбутніх бакалаврів і передбачає системне висвітлення проблеми по темі кваліфікаційної (бакалаврської) роботи з проведенням практичного аналітичного дослідження, а також формування необхідних дослідницько-аналітичних компетентностей майбутнього бакалавра.

Основними обов'язками студентів-практикантів є:

1. Брати участь у настановчій конференції перед початком практики.
2. Відвідувати наукові заходи кафедри, факультету і пройти визначену кількість годин практики.
3. Якісно виконувати роботу, передбачену програмою практики. Невиконання хоча б одного пункту програми є підставою для не атестації студента-практиканта.
4. Підготувати до захисту кваліфікаційну (бакалаврську) роботу.
5. Вчасно оформити документацію щодо проходження практики і подати керівнику.
6. Отримати завірену характеристику від наукового керівника практики про якісне проходження практики.
7. Брати участь у підсумковій (звітній) конференції по завершенні практики. Представити і захистити звіт і результати діяльності під час проходження практики.

Навчальний контент:

Години		Тема	Результати навчання	Завдання
кр ед.	Год.			
1,5	45	1. Перший (вступний) етап науково-дослідної практики з фаху	Участь у роботі настановчої конференції. Складання індивідуального плану-графіка роботи студента-практиканта, узгодження із науковим керівником практики. Обговорення із керівником практики (науковим керівником роботи) стану та особливостей написання кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, визначення специфіки аналітичного дослідження в межах написання роботи. Ознайомлення з роботою профільної кафедри, факультету: особливостями наукових досліджень, планами наукових заходів, документацією тощо. Відвідування засідань випускової кафедри, наукових заходів кафедри, факультету. Оформлення щоденника науково-дослідної практики з фаху.	Складання індивідуального плану-графіка, оформлення щоденника практики; ознайомлення, спостереження, аналіз наукової діяльності кафедри, факультету.

3	90	2. Другий етап науково-дослідної практики з фаху	<p>Ознайомлення з особливостями планування й здійснення роботи науково-дослідної роботи кафедри, факультету.</p> <p>Вивчення особливостей оформлення, підготовки та аналізу науково-дослідної продукції кафедри, факультету.</p> <p>Ознайомлення із специфікою, формами, засобами та методами науково-дослідної роботи кафедри, факультету.</p> <p>Ознайомлення із використанням інформаційно-технічних засобів та сучасних технологій при виконанні науково-дослідних завдань кафедри, факультету.</p> <p>Участь у науково-дослідній роботі кафедри.</p> <p>Участь у науково-практичній конференції та науково-методичних семінарах кафедри, факультету.</p> <p>Узагальнення і впорядкування літературних джерел кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p> <p>Написання і впорядкування вступу кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p> <p>Проведення практичних аналітичних досліджень, необхідних для кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p>	<p>Ознайомлення, спостереження, аналіз науково-дослідної роботи кафедри, факультету;</p> <p>участь у науково-практичній конференції та науково-методичних семінарах кафедри, факультету;</p> <p>підготовка вступної частини кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p>
3	90	3. Третій етап науково-дослідної практики з фаху	<p>Удосконалення загальних умінь і навичок, набутих під час навчання і їх реалізація в науково-дослідній роботі.</p> <p>Формування науково-дослідних умінь аналітика суспільних процесів: спостереження і вивчення специфіки наукової діяльності науково-педагогічних працівників кафедри, факультету, розвиток здатності вибирати і використовувати різні форми, методи й засоби науково-дослідної роботи та аналітичної діяльності та вміння застосовувати на практиці сучасні технології та інноваційні підходи.</p> <p>Написання наукової статті або наукових тез по темі кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p> <p>Виконання практичних аналітичних досліджень, необхідних для кваліфікаційної (бакалаврської) роботи: ознайомлення із документами, реферування та збір інформації, визначення методики, підбір необхідних інформаційно-технічних засобів, опис завдання тощо.</p> <p>Впорядкування першого та другого розділів кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p> <p>Формування творчого ставлення до аналітичної діяльності, апробація власного стилю виконання науково-дослідних та аналітичних завдань.</p>	<p>Здійснення науково-дослідної роботи, формування вмінь аналітика суспільних процесів і виконання практичного аналітичного дослідження; написання наукової статті або тез по темі бакалаврської роботи; підготовка першого та другого розділів кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p>
3	90	4. Четвертий етап науково-дослідної практики з фаху	<p>Формування та поглиблення професійних умінь і навичок, необхідних для успішної діяльності аналітика суспільних процесів, набуття досвіду власної наукової та аналітичної діяльності.</p> <p>Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань для якісного рівня кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p> <p>Впорядкування третього (практичного) розділу кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, завершення і опис аналітичного дослідження.</p> <p>Написання висновків та впорядкування списку літератури до кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p> <p>Підготовка та впорядкування додатків до кваліфікаційної (бакалаврської) роботи (схеми, таблиці, ілюстрації тощо) (за необхідності).</p> <p>Написання анотацій та визначення ключових слів українською та англійською мовами.</p> <p>Попередній захист кваліфікаційної (бакалаврської) роботи на засіданні випускової кафедри.</p>	<p>Виконання індивідуальних завдань із кваліфікаційної роботи; підготовка третього практичного розділу роботи; написання висновків, впорядкування списку літератури, підготовка додатків, написання анотацій; попередній захист роботи.</p>

1,5	45	5. П'ятий (завершальний) етап науково-дослідної практики з фаху	<p>Завершення роботи над кваліфікаційним (бакалаврським) дослідженням.</p> <p>Перевірка кваліфікаційної (бакалаврської) роботи через систему антиплагіат «Unicheck», отримання довідки.</p> <p>Остаточне оформлення, підготовка згідно вимог та прошивання кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p> <p>Отримання відгуку наукового керівника та зовнішньої рецензії на кваліфікаційну (бакалаврську) роботу.</p> <p>Підготовка та впорядкування усіх супровідних документів, запис на диск електронного варіанта роботи.</p> <p>Підготовка виступу-презентації на захист кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p> <p>Підготовка документації з проходження фахової науково-дослідної практики.</p> <p>Отримання завіреної характеристики діяльності студента-практиканта від наукового керівника практики .</p> <p>Підготовка звіту про науково-дослідну практику з фаху.</p> <p>Підготовка презентації (з фото-відео матеріалами) про результати проходження науково-дослідної практики з фаху.</p> <p>Участь у роботі підсумкової (звітної) конференції: презентація звіту та результатів науково-дослідної практики з фаху.</p> <p>Представлення цілісної кваліфікаційної (бакалаврської) роботи на випускову кафедру.</p> <p>Оцінювання науковим керівником результатів науково-дослідної практики з фаху у вигляді екзамену.</p>	<p>Перевірка роботи через систему антиплагіат «Unicheck», отримання довідки;</p> <p>підготовка супровідних документів та запис на диск;</p> <p>отримання завіреної характеристики та висновку щодо роботи від наукового керівника та зовнішньої рецензії на роботу;</p> <p>підготовка презентації на захист роботи;</p> <p>подання документів, презентація звіту та результатів практики з фаху;</p> <p>представлення цілісної кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.</p>
-----	----	---	---	--

Формування програмних та фахових компетентностей:

Індекс в матриці	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК3.	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК5.	Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні.
ЗК6.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК7.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК9.	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.
ЗК10.	Здатність до самоорганізації та автономної роботи.
ЗК11.	Цінування та повага різноманітності й мультикультурності.
ЗК12.	Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів) та академічної доброчесності.
ЗК13.	Здатність креативно мислити та генерувати нові ідеї.
ЗК14.	Здатність до діалогу та співпраці з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами в інших галузях знань/видах діяльності.
ЗК15.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його

	сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК16.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	Фахові компетентності
ФК1.	Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури, її методологічної основи для аналітичної діяльності.
ФК3.	Здатність використовувати у професійній діяльності знання про розвиток основних ідей, учень та напрямків суспільних дисциплін.
ФК6.	Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань.
ФК7.	Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично й аргументовано та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
ФК8.	Здатність оперувати філософською і конкретно-науковою термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК9.	Здатність застосовувати в аналітичній діяльності філософські та конкретно-наукові методи і підходи.
ФК11.	Здатність застосовувати в аналітичній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.
ФК12.	Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності, професійної етики та культури.
ФК14.	Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності; вміння обирати ефективну стратегію комунікативної поведінки та спілкування у процесі професійної діяльності.
ФК15.	Здатність вести перемовини, розв'язувати конфліктні ситуації, використовувати набуті знання та вміння комунікувати у процесі професійної взаємодії на підприємствах (організаціях, установах).
ФК16.	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати аналітичне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості у різних галузях суспільного життя.
ФК17.	Здатність використовувати інформаційні, комунікаційні, PR-технології у аналітичній діяльності.
ФК18.	Здатність до інноваційної діяльності та вміння застосовувати новітні підходи щодо провадження маркетингу ринкового суб'єкта і гнучкого адаптування до змін маркетингового середовища.

Програмні результати навчання:

ПРН 2	Розуміти розмаїття та специфіку філософських та суспільних дисциплін, знати філософську та конкретно-наукову термінологію.
ПРН 5	Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН 8	Оперувати основними філософськими, економічними, соціологічними, політичними методами і підходами, розуміти етико-практичну значущість філософського та соціально-гуманітарного знання у здійсненні аналітичної

	діяльності.
ПРН 10	Мати навички реферування, систематизованого огляду і порівняльного аналізу філософської, суспільствознавчої й загальнонаукової літератури та уміння роботи з документами різних видів.
ПРН 11	Вміти аналізувати міркування, різні види інформації, факти, статистичні дані, робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки, прогнози та надавати рекомендації.
ПРН 12	Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано; використовувати технології ефективного спілкування і раціональної поведінки у професійній комунікації.
ПРН 13	Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
ПРН 14	Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері аналітичної діяльності або навчання.
ПРН 15	Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності і вирішення можливих конфліктних ситуацій та вміння планувати, організовувати й аналізувати міжособистісну взаємодію у процесі професійної комунікації.
ПРН 16	Вміти застосовувати загальногуманітарні, філософські, політичні й економічні знання в різних сферах життєдіяльності.
ПРН 18	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури і електронних баз та критично аналізувати, класифікувати, систематизувати й інтерпретувати її.
ПРН 19	Вміти використовувати інформаційні, комунікаційні, соціально-політичні й PR-технології для вирішення практичних завдань у різних суспільних сферах та здійснювати їх аналіз у професійній діяльності.
ПРН 20	Розуміти сучасні економічні процеси, аналізувати і прогнозувати ринкові явища на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок та вміти розробляти й підтримувати інноваційні проекти, стартапи.
ПРН 21	Вміти передбачати й оцінювати вплив зовнішніх і внутрішніх факторів та управлінських рішень на результативність діяльності організації; вирізняти маркетингові технології при плануванні діяльності та розробці стратегій розвитку підприємства чи установи.
ПРН 22	Знати нормативну суспільно-політичну й економічну теорію, їх прикладний та порівняльні аспекти; використовувати понятійно-категоріальний та аналітично-дослідницький апарат сучасної світової суспільної думки.

Основні джерела:

1. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень. : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
2. Каламбет С.В. Методолія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
3. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник / В.В.Ковальчук. К. : Видавничий Дім "Слово", 2009, 240 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посібник / О. В. Крушельницька. К. : Кондор, 2003. 192 с.
5. Лукашевич В. К. Философия и методология науки : учеб. пособие / В. К. Лукашевич. МН. :

Совр.шк., 2006. 320 с.

6. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень: підручник / М. І. Пилипчук, А. С. Григор'єв, В. В. Шостак. К. : Знання, 2007, 270 с.
7. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Словенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посібник / В. Л. Пілюшенко, І. В. Шкрабак., Е. І. Словенко. Київ : Лібра, 2004. 344 с.
8. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. К. : Знання, 2005. 309 с.
9. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посібник / Г. С. Цехмістрова. Київ : Видавничий Дім "Слово", 2004. 240 с.
10. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. 6-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2008. 310 с.

Визначені рамки практики:

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Документація практики, яка здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання результатів практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час виконання практичних завдань практики заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання практичних завдань чи он-лайн тестування (наприклад, програма Moodle) у ході практики. Заборонено оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.

● **Політика щодо відвідування:** Відвідування усіх етапів практики (в тому числі настановчої та підсумкової конференцій), є обов'язковим компонентом навчання. За необхідності (віддаленість місця проживання чи роботи здобувача) чи наявності об'єктивних причин (участь у програмі академічної мобільності чи конференції, міжнародне стажування, хвороба тощо) відвідування може відбуватись вибірково за погодженням із керівником практики та деканатом. У випадках пандемії, коли за наказом ректора навчання здобувачів здійснюється дистанційно, то і науково-дослідна практика за наказом ректора і погодженням з базою практики може здійснюватись також в дистанційному режимі. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню усіх завдань практики. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених програмою практики.

● **Політика оцінювання.** Враховується виконання всіх завдань основних етапів практики. При цьому враховується вчасне відвідування всіх етапів науково-дослідної практики (в тому числі настановчої та підсумкових конференцій); недопустимість пропусків та запізнь на практику; неприпустиме несвоєчасне виконання завдань. Студенти, які не мають пропусків, заборгованості за результатами аналізу усіх етапів практики, документації та презентації звіту і результатів практики отримують зарахований екзамен.

Оцінювання

Остаточна оцінка за науково-дослідну практику з фаху розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Участь у настановчій та підсумкових конференціях	10
Ведення плану-графіка та оформлення щоденника практики	10
Участь у науково-дослідницькій роботі кафедри, факультету	10
Участь у науковій конференції чи науково-методичному семінарі	10
Підготовка статті чи тез для наукового видання	10
Здійснення аналітичного дослідження для бакалаврської роботи	10
Підготовка та структурування кваліфікаційної (бакалаврської) роботи	10
Підготовка супровідної документації для захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи	10
Підготовка виступу-презентації до захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи	10
Презентація звіту та результатів науково-дослідної практики	10
Разом:	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни